

PART #7

News från VentPartner

TREKANTIGA KUNGSLJUSET I VÄSTERÅS

INTE EN ENDA RÄT VINKEL – MEN RÄTT VENTILATION

TYDLIGT RESULTAT FRÅN NY UNDERSÖKNING
BÄTTRE LUFTKVALITET MED FTX ÄN FX

MODERNT STUDENTBOENDE I CENTRALA ÖREBRO
FTX-VENTILATION FRÅN TAKET

FX-ventilation uppfyller inte kraven från Folkhälsomyndigheten

Visste du att vi svenskar i genomsnitt vistas 58 år av våra liv i våra hem. Och av dem hela 27 år i sovrummet. Under dessa år andas vi in 20 000 liter luft varje dag. Det säger sig självt att bra ventilation är viktigt.

Svensk Ventilation har därför i samarbete med Bengt Bergqvist Energianalys AB jämfört två av de vanligaste ventilationsystemen i Sveriges bostäder, FX och FTX. Resultatet visar tydligt att FX-systemet inte uppfyller kraven från Folkhälsomyndigheten. FX är alltså otillräckligt i många situationer som vi ser som självklara. Till exempel fungerar inte FX-ventilation om du öppnar fönstret i ett sovrum – då får bostadens andra sovrum bara en fjärdedel av så mycket friskluft som behövs.

I branschen är detta något vi vetat om länge, men nu finns det äntligen en mätning som visar exakt hur mycket bättre FTX-ventilation är. FTX ger inte bara avsevärt bättre luftkvalitet, systemet kräver också mindre underhåll och är mer kostnadseffektivt i längden.

Det är lätt att fatta fel beslut när man inte har all information – det är däremot svårare nu när man ser svart på vitt hur det faktiskt ligger till. Så för att säkra en stabil och trygg ventilation, installera FTX-ventilation både vid nybyggnation och renovering.

På vår hemsida ventpartner.se hittar du en film som beskriver resultatet närmare, och ännu mer dokumentation hittar du på [Svensk Ventilation](http://SvenskVentilation.se)'s hemsida, svenskventilation.se.

I det här numret av PART kan du läsa om tre viktiga skilda projekt men med en självklar gemensam nämnare – FTX.

Trevlig läsning!
Ulf Bergqvist,
vd

**” Vi andas in
20 000 liter luft
varje dag.”**

”FTX EN SJÄLVKLARHET I HÅLLBART BOENDE”

Lägenheterna i trekantiga Kungsljuset i Västerås är unika i sin utformning. Det fanns också ett unikt krav i detaljplanen.

– En förutsättning för att få bygga på det här området var att precis allt skulle vara trekantigt, berättar Emil Bergqvist, entreprenadchef i Västmanland.

Som ventilationslösning i detta hållbara och tidsenliga boende var FTX en självklarhet.

– För att säkra en trygg och kostnadseffektiv ventilation är FTX en självklarhet, menar montör Jari Myllykangas och entreprenadchef Emil Bergqvist.

Brf Kungsljuset ligger i södra Gideonsberg i Västerås och består av 101 lägenheter fördelade på sex hus. Det är profillhus med mycket spännande trekantiga planlösningar och stora generösa balkonger med närmare 300° utsikt. Arkitektens ursprungsidé var att allt skulle genomsyras av den trekantiga formen, allt från detaljer i fasaden till ventilationsschakten.

Bästa möjliga ventilation

– Den trekantiga utformningen innebar en del utmaningar i projekteringen, förklarar Per Hising, projektledare på VentPartner.

– FTX kräver ju mer schaktutrymme än FX för att kunna mata varje lägenhet med både till- och frånluft, förklarar Per Hising. Så schaktutrymmena är faktiskt rektangulära, allt för att få till bästa möjliga ventilation.

FTX ger ett stabilt och tryggt ventilationssystem

FTX var en självklarhet i projektet, eftersom fastigheten byggs för att klassificeras som Silver i miljöcertifieringssystemet Miljöbyggnad som drivs av Sweden Green Building Council.

– När de mäter energiåtgång så tittar de på byggnadens energianvändning så att den inte är för hög, mäter så att det inte kommer in för mycket eller för lite värme i byggnaden och kontrollerar att el och värme kommer från miljö-säkra alternativ, förklarar Emil Bergquist.

Innemiljön är det som ägnas mest tid åt att bedöma. De mäter luftkvaliteten och kollar på hur ventilationen fungerar samt ser till att mängden kvävedioxid och radon är under de tillåtna värdena.

– Det kommer att komma tuffare krav på bostädernas ventilationssystem, berättar Per Hising. För att säkra en stabil, trygg och kostnadseffektiv ventilation är det självklart att installera FTX-ventilation. Både vid nybyggnation och renovering.

”EN STAMRENOVERING KRÄVER BÅDE SAMARBETSFÖRMÅGA OCH KREATIVITET”

Ny ventilation i befintliga äldre lokaler är alltid en utmaning, menar Magnus Eriksson, projektledare på HSB Östra. Vid en stor stamrenovering av tre flerbostadshus i Söderköping är därför det kreativa samarbetet med VentPartner en viktig framgångsfaktor.

– Jag gillar att VentPartner vågar ifrågasätta, säger han. Det som är rätt i teorin kanske faktiskt inte fungerar i praktiken i de här gamla husen.

Ett önskemål från HSB var också att få in FTX.

– Dels för energihushållningen, men också för att garantera bra ventilation i samtliga rum.

Stamrenoveringsprojektet i Söderköping är ett partneringsprojekt mellan HSB och Sefab med VentPartner som ventilationsleverantör.

– Det är en utmaning att kunna räkna hem så här stora renoveringsprojekt så när det gäller samarbetet försöker vi se längre än ett enskilt projekt, förklarar Magnus Eriksson. Vi har redan planerat flera liknande projekt i Norrköping med samma montörer. På så sätt lär vi oss av första projektet och kan undvika eventuella misstag i andra projektet. Vid tredje och fjärde projektet är det bra fart och allt sitter förhoppningsvis perfekt.

Bra driv och bra kostnadsbild

Ventilationen är en stor del av en stamrenovering och Magnus ville gärna ha med VentPartner i det här projektet.

– Jag har jobbat med VentPartner vid nyproduktion tidigare och har alltid varit nöjd. De har bra folk, bra driv och en bra kostnadsbild. Dessutom gillar jag deras sätt att våga ifrågasätta.

FTX en garanti för bra ventilation i alla rum

Ett tydligt önskemål från HSB var att det skulle installeras ett FTX-system. Både för att spara energi och för att garantera bra ventilation i samtliga rum. Önskemålen om FTX var också en utmaning.

– FTX är nytt för oss och det kräver nya sätt att tänka, fortsätter Magnus. Vi måste tänka både horisontellt och vertikalt för att bereda plats för den ventilations-tekniska lösningen i de här gamla byggnaderna. Det kräver mycket kreativitet och samarbetsförmåga.

Kristoffer Stralström, VentPartner och Magnus Eriksson, HSB är båda mycket nöjda med samarbetet i Söderköping. – FTX är nytt för oss och kräver nya sätt att tänka, säger Magnus.

TRAFIKNÄRA STUDENTBOSTÄDER STÄLLER KRAV PÅ VENTILATIONEN

– Eftersom platsen är utsatt för avgaser kan vi inte ta in ventilation från gatan utan använder FTX-ventilation och tar in tilluften från taket, förklarar Per Broberg.

Vad sägs om att bo i ett hus med aluminium-fasad, bilpool, cykelservice och takterrass? Det blir möjligt för studenter som flyttar in i kvarteret Stenen. Byggnadens centrala läge ställer särskilda krav på ventilationen – luften måste nämligen tas in från taket.

I korsningen Södra Grev Rosgatan – Skolgatan i Örebro växer ett nytt modernt studentboende fram. Asplunds Fastigheter tillsammans med White arkitekter vill skapa Sveriges mest attraktiva studentbostäder. Sammanlagt blir det 41 lägenheter om två rum och kök samt fyra rum och kök.

”Vi vill underlätta så mycket som möjligt för studenterna”

Det blir ett studentboende utöver det vanliga. Fasaden kläs i aluminium och alla boende kommer ha möjlighet att nyttja en elhybridbil. Dessutom kommer det att finnas

en liten cykelverkstad i byggnaden med enklare cykelservice.

– Vi vill underlätta så mycket som möjligt för studenterna och vi tror att både dessa delar kommer uppskattas, säger Per Brogren, vd på Asplunds Fastigheter.

Ventilation från taket

Med gångavstånd till Campus USÖ och bara några hundra meter till citykärnan blir det ett attraktivt läge – inte minst för alla läkarstudenter som nästintill kan krypa till plugget. Men med det citynära läget kommer också ett trafikutsatt läge – något som

ställer krav på ventilationen.

– Eftersom platsen är utsatt för avgaser kan vi inte ta in ventilation från gatan. I stället använder vi FTX-ventilation och tar in tilluften upptill – från taket, säger Per.

”Samarbetet har fungerat alldeles utmärkt”

Fördelarna med FTX-ventilation är flera: luftcirkulationen förbättras avsevärt, mer av värmen i från-

luften kan återvinnas och ljud utifrån kan undvikas.

– Genom de flesta tilluftsdon kan ljud utifrån komma in vilket i stadsmiljö kan vara ett problem. Dessa ljud undviker vi däremot med ett FTX-system, säger Per och fortsätter:

– VentPartner har gjort ett riktigt bra jobb med att projektera ventilationen. Och samarbetet har fungerat alldeles utmärkt.